

COVID-19: hoe de social distancing respecteren op de bouwplaats?

De impact van de COVID-19-crisis op bouwbedrijven is aanzienlijk. Daar waar bepaalde bouwplaatsen stilgelegd moesten worden, worden er andere geconfronteerd met een reeks nooit eerder geziene maatregelen: respecteren van de social distancing, reorganisatie van bepaalde taken, aangepaste coördinatie van de onderaannemers op de bouwplaats, bijkomende taken (bv. reiniging en desinfectie van werktuigen) ... De social distancing vormt hierbij zonder twijfel de moeilijkste maatregel, die niet altijd nageleefd kan worden.

Y. Martin, ir., coördinator Strategie en innovatie en coördinator van de Technische Comités, WTCB

L. Lassoie, ing., redactiecoördinator en adjunct-coördinator van de Technische Comités, WTCB

Maatregelen om de verspreiding van het COVID-19-virus tegen te gaan voor werken op de bouwplaats

De regel van de **social distancing** is de eerste maatregel die in acht genomen moet worden. Deze houdt in dat er een afstand van meer dan 1,5 m tussen de aanwezige personen gehandhaafd moet worden. Wanneer deze regel niet gerespecteerd kan worden, kan het dragen van een mondmasker een bijkomende preventiemaatregel vormen. Deze moet echter steeds aangevuld worden door andere organisatorische maatregelen en het gebruik van collectieve beschermingsmiddelen (rekening houdend met hun hiërarchie). Voor meer informatie hieromtrent verwijzen we naar de sectorgidsen op www.constructiv.be.

Werkzaamheden die door één enkele persoon uitgevoerd kunnen worden of met respect voor de social distancing

Voor een hele reeks bouwberoepen en activiteiten op de bouwplaats (bv. parketlegger, stukadoor, tegelzetter en schilder) kunnen de meeste werkzaamheden uitgevoerd worden door één enkele persoon of met respect voor de social distancing, voor zover de bouwplaats enigszins gereorganiseerd wordt en/of er – indien mogelijk – gebruikgemaakt wordt van meer gemechaniseerde hulpmiddelen.

Metsers moeten bijzondere aandacht besteden aan de volgende aspecten:

- de plaatsing van metselwerkelementen met kleine afmetin-

1 | Voor de plaatsing van een geveldrager zijn er vaak meerdere personen nodig.

gen of de plaatsing van grotere elementen (bv. geprefabriceerde lateien) met behulp van een kraan kan gewoonlijk door één enkele persoon gebeuren. Bepaalde werkzaamheden kunnen daarentegen moeilijker alleen uit te voeren zijn. Voor de plaatsing van een geveldrager (zie afbeelding 1 op de vorige pagina) zullen er bijvoorbeeld vaak meerdere personen nodig zijn, al is het maar om het element tijdens zijn bevestiging aan de dragende wand te positioneren en ter plaatse te houden

- de plaatsing van het metselwerk moet alleen gebeuren (en dus niet één arbeider die de mortel plaatst en een tweede die de bakstenen plaatst)
- bij werken op steigers zou er bij voorkeur slechts één arbeider per niveau aanwezig mogen zijn om kruisingen te vermijden.

Ook voor **betonneringswerken** zullen er een aantal aanpassingen op de bouwplaats nodig zijn. De uitvoering van de bekistingen kan gemechaniseerd worden door gebruik te maken van geprefabriceerde elementen. Dit neemt echter niet weg dat er voor de plaatsing en het stellen gewoonlijk meerdere personen nodig zijn. Ook voor het aanbrengen van bekistingen op maat (bv. bij renovaties) zullen er gewoonlijk meerdere personen tegelijkertijd aanwezig moeten zijn en dit, voornamelijk om de manipulatie en de bevestiging van de planken in goede banen te leiden. Het vlechtwerk moet zone per zone uitgevoerd worden om een toereikende veiligheidsafstand tussen de arbeiders te waarborgen. Het pompen en het trillen van het beton kunnen bepaalde aanpassingen vergen om een toereikende afstand tussen de uitvoerders te verzekeren. Er kan gebruikgemaakt worden van bindingsvertragers om meer tijd te laten voor de uitvoering met respect voor de maatregelen ter verzekering van de social distancing. De prefabricage van de betonelementen en de plaatsing met behulp van een kraan maken het in bepaalde situaties ook gemakkelijker om de veiligheidsafstand op de bouwplaats te vrijwaren. Al deze maatregelen hebben onvermijdelijk een invloed op de kostprijs van het materiaal (bv. toevoeging van bindingsvertragers), maar eveneens op het rendement van de uitvoering.

Werkzaamheden die moeilijk of onmogelijk alleen of met respect voor de social distancing uitgevoerd kunnen worden

Voor de meeste bouwberoepen bestaan er ook bepaalde taken (die veelal verband houden met de manipulatie) die moeilijk of zelfs onmogelijk alleen uitgevoerd kunnen worden. Mechanische hulpmiddelen kunnen, waar mogelijk, een aantal situaties oplossen, maar zeker niet alle. Hierna zullen we een aantal voorbeelden geven die meer concreet de moeilijkheden illustreren waarmee men geconfronteerd kan worden. Er kunnen zich uiteraard ook nog talloze andere situaties voordoen, met name voor wat betreft kleinschalige werkzaamheden of werkzaamheden met gemiddelde omvang of voor bepaalde renovatiewerken. In deze gevallen dient men zich immers vaak aan te passen aan de bestaande situatie en is het niet altijd mogelijk om een beroep te doen op hijsmiddelen zoals kranen.

De plaatsing van geprefabriceerde trappen maakt deel uit van de werkzaamheden die moeilijk alleen uit te voeren zijn. Tijdens de plaatsing zullen de **schrijnwerkers** onver-

Shutterstock

2 | De regels van de social distancing kunnen soms moeilijk gerespecteerd worden.

mijdelijk dicht bij elkaar staan en kunnen ze niet altijd de vereiste onderlinge minimumafstand respecteren (zie afbeelding 2). Er zullen dan ook alternatieve maatregelen getroffen moeten worden.

Dit geldt evenzeer voor de plaatsing van te zware en/of te grote schrijnwerkelementen, zoals vleugels van brandwerende deuren of voor de plaatsing van raamkaders met grote afmetingen (vooral indien deze voorzien zijn van veiligheids-glas). Een eerste oplossing bestaat erin om het raamkader onbeglaasd te plaatsen en om de beglazing pas later toe te voegen (voor zover de oppervlakte en het gewicht van de beglazing klein genoeg zijn om alleen geplaatst te kunnen worden). De plaatsing van beglazingen met redelijk grote afmetingen in een sponning (d.w.z. in een raamkader) vereist een hantering en een uitvoering door meerdere personen. Dit is niet alleen een kwestie van gewicht, maar ook van veiligheid. Door te werken met meerdere personen kan men immers vermijden dat een verkeerd manoeuvre van één arbeider zijn fysieke integriteit in het gedrang brengt. Een tweede oplossing is om het schrijnwerk uit te voeren vóór de plaatsing van de gevel (metselwerk, pleistersysteem op thermische isolatie), zodanig dat er langs buiten en met behulp van meer gemechaniseerde hulpmiddelen (bv. kraan) gewerkt kan worden. Deze uitvoeringstechniek kan slechts zelden in overweging genomen worden bij renovatiewerken.

Verwarmingstechnici en installateurs sanitair worden vaak geconfronteerd met de manipulatie en de plaatsing van bijzonder zware uitrustingen die bovendien veel plaats innemen. Denken we hierbij bijvoorbeeld maar even aan het ophangen van haspels, de plaatsing van zware en lange leidingen en de (ver)plaatsing van zware toestellen (bv. radiatoren en stookketels) waarvoor er minstens twee personen zullen moeten samenwerken. ■

Dit artikel werd opgesteld in samenwerking met de Confederatie Bouw, de Bouwunie en Constructiv.

